

Pallissa o porxo de Can Gelmà

Fogars de la Selva

Ubicació

Lloc/Adreça: Polígon 3, parcel·la 24 (a l'est del terme municipal)
Emplaçament: Veïnat de l'Estany
Alçada: 51

Coordenades:

Latitud: 41.72805
Longitud: 2.70208
UTM Est (X): 475222
UTM Nord (Y): 4619626

Classificació

Número de fitxa: 08082 - 12
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle: XVII-XX
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: Deteriorament important en façanes, coberta i entorn per manca d'actuacions de manteniment des de fa molt de temps.
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari: Sí (IPA)
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: 08081A003000240000BM
Fitxes associades:
[Can Gelmà](#)
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart

Descripció

Pallissa o porxo corresponent a la masia de Can Gelmà, ubicat davant mateix de la façana i adossat a l'era de batre. Es tracta d'una construcció aïllada de planta rectangular que consta de planta baixa i pis. La coberta és de teules àrabs a dues aigües, amb el carener perpendicular a la façana principal, orientada al nord-est.

Actualment es troba cobert per la vegetació en la seva major part, però en una foto publicada a la monografia de Jaume FUGAROLAS i Josep VILÀ (2007, 335), es poden veure les obertures a la planta baixa i a la planta pis. L'entrada actual substitueix un antic arc de mig punt de dimensions considerables, com així ho deixa entreveure lleument la gran llum que ostentava. Destaca l'arcada de mig punt de la planta pis amb l'emmarcament de pedra treballada, on a la dovella central hi ha gravada una inscripció de molt difícil lectura; però que sembla que inclogui el nom de JOAN. Si hi ha un any gravat no es veu.

El parament és de pedra irregular unida amb morter de calç que conserva part de l'arrebossat que el protegia. Remata la teulada un ràfec format per tres fileres: la primera de rajola plana i la segona i la tercera de teula.

Observacions:

S'ha optat per adoptar la forma normativa del nom, tot i que es respectarà la forma dels documents quan se citin.

També cal indicar que a l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic del departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya figura dins el municipi de Tordera.

Història

Can Gelmà estava antigament adscrita a la parròquia de Tordera amb moltes terres al terme de Fogars de la Selva, on va establir diverses masoveries, com Can Puicus o Can Marc de l'Estany. Figura en el fogatge de Tordera de l'any 1497. En els llibres parroquials es troba escrit amb els noms de Torre Rabinat, Torre de Barceló, Mas Gelmar i Can Jalmar (nom no normatiu pel que encara es coneix). Havien regat terres de la ribera amb una resclosa a la Tordera.

Es coneix per una concòrdia signada l'any 1699, davant el notari d'Hostalric, Josep Riera i Bernich, que Joan Jalmar s'obliga a pagar al rector Gaspar Oller i successors de la rectoria de Fogars un terç de delmes de llobins, fajol, blat morenc, floca de lli, floca de cànem, grana de cànem i "demés menuderies". Cent anys més tard, paga també primícies de totes les seves terres de Fogars.

En el cadastre de 1862 figura com a propietari en Jaume Jalmar. S'hi declaren quaranta-vuit quarteres i mitja de secà; una quarantena i mitja de vinya; quatre quarteres i mitja d'albareda, cinquanta-sis i mitja de sureda, cent cinquanta de bosc; noranta de terres ermes i trenta-sis quarteres d'arenal.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE FOGARS DE LA SELVA (2012). Catàleg de béns a protegir; dins *Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Fogars de la Selva*.

AJUNTAMENT DE FOGARS DE LA SELVA (2012). Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable; dins *Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Fogars de la Selva*.

BOU I ILLA, Joan; BOU I PLA, Joan; VELLVEHÍ ALTIMIRA, Jaume. (2015). La Torre de Can Gelmà o Jalmar Tordera/ Fogars de la Selva. Estat de la qüestió (1999-2015) dins *Trobada d'Entitats de Recerca Local i Comarcal del Maresme*, [en línia], 2015, Núm. 9, p. 111-23, <https://raco.cat/index.php/TrobadaMaresme/article/view/314827> [Consulta: 18-10-2021].

FUGAROLAS i MASÓ, Jaume i VILÀ i CAMPS, Josep (2007). *Fogars de La selva, temps ha*. Fogars de La Selva: Edició dels autors.

